www.edcbmj.ir e-ISSN: 2345-5284

Education Strategies in Medical Sciences (ESMS)

Journal homepage: www.edcbmj.ir/en e-ISSN: 2345-5284

Baqiyatallah University of Medical Sciences

Investigating the Relationship Between Academic Motivation and academic expectations-outcome of undergraduate Students in Operating Room of Khuzestan Province

Shima Seneysel Bachari [1], Arghavan Afra[2], Vida Rahimi[3]

[1] *nursing school, Abadan University of Medical Sciences, Abadan, Iran*
[2] *Nursing group, nursing school, Abadan University of Medical Sciences, Abadan, Iran*
[3] *Student Research Committee, Abadan University of Medical Sciences, Abadan, Iran*

**Corresponding author: Arghavan Afra, Nursing group, nursing school, Abadan University of Medical Sciences, Abadan, Iran*
E-mail: Afra-a@ajums.ac.ir

Article Info

Keywords: *Educational motivation; Expectations-Learning outcomes; Operating room*

Abstract

Introduction: Operating room students are very similar in terms of learning abilities and talents, but there is a significant difference in their academic progress during the academic year, which can reflect the difference in their academic motivation. Considering the importance of the motivation for progress, the learning-learning process, the planning and implementation of educational programs, the present study aims to "investigate the relationship of academic motivation with the expectations and outcomes of undergraduate students of operating room in Khuzestan province".

Methods: This descriptive cross-sectional study was carried out with the participation of 225 students of operating rooms of universities in different cities of Khuzestan province and using stratified sampling method. Then the demographic information form, the academic motivation questionnaire and the students' outcomes-expectations questionnaire were completed by the students. Data were analyzed using descriptive and analytical statistics.

Results: The results showed that 83.6% of the students had a very good motivation, 15.6% had moderate motivation and 9.9% had moderate motivation. Percentage was poorly motivated. The mean and standard deviation of academic motivation score in all students were 135.62 ± 25.15, respectively. Finally, the relationship between all the sub-scales of academic motivation and the outcome of the outcome between Khuzestan operating room students in all academic years is significant.

Conclusion: Considering the significant relationship between academic motivation and expectation-outcome among students in operating room of Khuzestan province in general, motivational factors affect academic achievement. Obviously, educational systems should increase their efforts to promote students' academic motivation, education, and related components - inclusive, learner, environment and educational facilities.

Copyright © 2020, Education Strategies in Medical Sciences (ESMS). This is an open-access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License (http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/) which permits copy and redistribute the material just in noncommercial usages, provided the original work is properly cited.

[Downloaded from edcbmj.ir on 2026-09-15]

مجله راهبردهای آموزش در علوم پزشکی
دوره ۱۶، شماره ۵، ۱۴۰۲
صفحات: ۴۳۷-۴۳۰

بررسی ارتباط انگیزه تحصیلی با انتظارات-پیامد تحصیلی دانشجویان کارشناسی اتاق عمل استان خوزستان

شیما سنیسل بچاری[۱]، ارغوان افرا[۲]، ویدا رحیمی[۳]

[۱] دانشکده پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی آبادان، آبادان، ایران
[۲] گروه پرستاری، دانشکده پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی آبادان، آبادان، ایران
[۳] کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی آبادان، آبادان، ایران

* نویسنده مسوول: ارغوان افرا ، گروه پرستاری، دانشکده پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی آبادان، آبادان، ایران
ایمیل: Afra-a@ajums.ac.ir

چکیده

مقدمه: دانشجویان اتاق عمل از نظر توانایی و استعداد یادگیری بسیار مشابه هم هستند اما در پیشرفت درسی آنان در طول دوران تحصیلی، تفاوت‌های چشمگیری بوجود می‌آید که می‌تواند بازتابی از تفاوت در انگیزه تحصیلی آنان باشد. با توجه به اهمیت فراوان انگیزه در پیشرفت، فرایند یاددهی-یادگیری، برنامه‌ریزی و اجرای برنامه‌های آموزشی مطالعه حاضر با هدف «بررسی ارتباط انگیزه تحصیلی با انتظارات-پیامد تحصیلی دانشجویان کارشناسی اتاق عمل استان خوزستان » انجام شده است.

روش ها: این پژوهش توصیفی-مقطعی با مشارکت ۲۲۵ نفر از دانشجویان اتاق عمل دانشگاه‌های شهرهای مختلف استان خوزستان و با استفاده از روش نمونه‌گیری طبقه‌ای انجام شد. سپس فرم اطلاعات دموگرافیک، پرسشنامه انگیزش تحصیلی و پرسشنامه انتظارات- پیامد دانشجو توسط دانشجویان تکمیل گردید. جهت آنالیز داده‌ها از نرم افزار spss نسخه ۱۹، آزمون‌های آماری توصیفی و تحلیلی استفاده شد.

یافته‌ها: نتایج حاصل نشان داد که ۸۳/۶ درصد از دانشجویان دارای انگیزه بسیار خوب، ۱۵/۶ درصداز دانشجویان دارای انگیزه متوسط و ۹/. درصد دارای انگیزه ضعیف بودند. میانگین و انحراف معیار نمره انگیزش تحصیلی در تمام دانشجویان به ترتیب ۲۵/۱۵ ±۱۳۵/۶۲ بود. در نهایت؛ رابطه بین تمام زیر مقیاس‌های انگیزش تحصیلی و انتظار پیامد بین دانشجویان اتاق عمل خوزستان در تمام سال‌های تحصیلی، معنی‌دار شده است($P<۰/۰۵$) و ($r=۰/۴۶$).

نتیجه‌گیری: باتوجه به معناداری رابطه‌ی بین انگیزه تحصیلی با انتظار-پیامدتحصیلی در بین دانشجویان اتاق عمل استان خوزستان؛ عوامل انگیزشی بر پیشرفت تحصیلی تاثیر می‌گذارند. بدیهی است که نظام‌های آموزشی باید بر تلاش خود جهت ارتقاء انگیزه تحصیلی دانشجویان، آموزش و مولفه‌های مربوطه یعنی فراگیر، فرادهنده، محیط و امکانات آموزشی بیافزایند.

واژگان کلیدی: انگیزهٔ تحصیلی، انتظارات-پیامد تحصیلی، اتاق عمل

[Downloaded from edcbmj.ir on 2026-09-15]

مقدمه

موفقیت یا عدم موفقیت در امر تحصیل از مهم‌ترین دغدغه‌های هر نظام آموزشی است. موفقیت و پیشرفت تحصیلی در هر جامعه نشان دهنده موفقیت نظام آموزشی در زمینه هدف‌یابی و توجه به رفع نیازهای فردی است. بنابراین نظام آموزشی را زمانی می‌توان کارآمد و موفق دانست که پیشرفت تحصیلی دانشجویان آن در دوره‌های مختلف دارای بیش‌ترین و بالاترین رقم باشد. ازجمله مهم‌ترین نگرانی‌های استادان، مسئولان آموزش دانشگاه و خانواده‌های دانشجویان، پیشرفت تحصیلی و جلوگیری از افت تحصیلی دانشجویان است[۱]. پیشرفت تحصیلی به توانایی آموخته شده یا اکتسابی فرد در موضوعات آموزشگاهی اطلاق می‌شود که به وسیله آزمون‌های فراگیری استاندارد شده یا آزمون‌های معلم ساخته اندازه گیری می‌شود[۲]. بارها دیده شده است که دانشجویان از لحاظ توانایی و استعداد یادگیری بسیار مشابه هم هستند، اما در پیشرفت تحصیلی تفاوت‌های زیادی با یکدیگر دارند. این تفاوت نه تنها در یادگیری دروس تحصیلی بلکه در سایر فعالیت‌های غیرعلمی آن‌ها نیز به چشم می‌خورد[۳]. روان شناسان ضرورت توجه به انگیزش در تعلیم و تربیت را به دلیل ارتباط موثر آن با یادگیری جدید، مهارت‌ها، راهبردها و رفتارها متذکر شده‌اند[۴]. انگیزه، عامل فعال‌ساز رفتار انسان، نیروی محرک فعالیت‌های انسان، عامل جهت دهنده آن، نیرویی قوی در فرایند یادگیری و از مهم‌ترین مسائل تاثیرگذار بر پیشرفت تحصیلی دانشجویان است[۵-۳]. از دیدگاه آموزشی، انگیزه ساختاری چندوجهی است که با یادگیری و پیشرفت تحصیلی مرتبط است[۶]. صاحب نظران انگیزش را به دو گروه اصلی یعنی انگیزه درونی و بیرونی تقسیم کرده‌اند. انگیزه درونی، جذابیت لازم را برای انجام یک فعالیت ایجاد کرده درحالی که فرد تحت تاثیر انگیزه بیرونی با هدف مستقلی به فعالیت خاصی دست می‌زند. انگیزش پدیده‌ای ذاتی است که تحت تاثیر ۴ عامل، یعنی: موقعیت، مزاج، هدف و ابزار قرار دارد. انسان‌ها برای دستیابی به اهداف، نیازها و غرایز خود انگیزش لازم را کسب می‌نمایند[۷]. انگیزه پیشرفت یکی از مهم‌ترین انگیزه‌های اکتسابی هر فرد است که برای نخستین بار توسط موری مطرح شد. انگیزه پیشرفت عبارت است از گرایش فرد برای گذر از سدها، تلاش برای دستیابی به گونه‌ای برتری و حفظ معیارهای سطح بالا. کسانی که انگیزه پیشرفت بالا دارند، می‌خواهند کامل شوند و کارکرد خود را بهبود ببخشند. آنان وظیفه شناس‌اند و ترجیح می‌دهند کارهایی انجام دهند که چالش برانگیز باشد و به کاری دست زنند که ارزیابی پیشرفت‌شان به گونه‌ای شدنی باشد. این افراد از عزت نفس برخوردارند، مسئولیت فردی را ترجیح می‌دهند و دوست دارند که به گونه‌ای ملموس از نتایج کار خود آگاه شوند. نمره‌های درسی آنان خوب است، در فعالیت‌های دانشگاهی و اجتماعی شرکت می‌کنند، در انجام کارها، همکاری با کارشناسان و صاحب نظران را به همکاری با دوستان خود ترجیح می‌دهند و در برابر فشارهای اجتماعی بیرونی مقاومت نشان می‌دهند. اگر کاری در توان خود ببینند حاضرند تا اندازه‌ای دل به دریا بزنند و خطر کنند ولی در کارهایی مثل شرط بندی که نتایج آن کاملا تصادفی است، حاضر نیستند خود را به دست بخت و تصادف بسپارند[۸]. با این انگیزه، افراد تحرک لازم را برای به پایان رساندن موفقیت آمیز یک تکلیف، رسیدن به هدف یا دستیابی به درجه معینی از شایستگی در کار خود را دنبال می‌کنند تا بالاخره بتوانند موفقیت لازم را در امر یادگیری و پیشرفت تحصیلی کسب کنند[۷]. مطالعه روی دانشجویان مالزیایی مقطع غیرتحصیلات تکمیلی الگوی پینتریچ نشان داد درحالی که خودکفایی رابطه مثبت با موفقیت تحصیلی در این دانشجویان دارد، این خودکفایی خود می‌تواند ناشی از انگیزه پیشرفت بوده و از این طریق با موفقیت تحصیلی ارتباط دارد[۹]. در مطالعاتی که بر روی ارتباط بین انگیزش و پیشرفت تحصیلی انجام شده است ضریب همبستگی مثبت بین ۳۴/. تا ۵۰ درصد گزارش شد.[۱۰-۱۱] و بلوم رابطه بین انگیزش و پیشرفت تحصیلی را ۵۰/. گزارش کرده است[۱۱]. پژوهش‌های البرز، سیف، لطیفیان و همچنین آندرمن و ماهر در سال ۱۹۹۰، آمس در سال ۱۹۹۲ و لئونداری و همکاران ۱۹۹۸ نشان داد که بین انگیزه تحصیلی، انگیزه پیشرفت و پیشرفت تحصیلی رابطه مستقیم وجود دارد[۱۲،۱۰-۱۶]. حسن زاده نیز در مطالعه خود به این نتیجه دست یافت که بین انگیزش درونی و پیشرفت تحصیلی و همچنین منبع کنترل درونی و پیشرفت تحصیلی، ارتباط معنادار وجود دارد[۱۲]. مطالعات انجام شده در غرب، به طور گسترده انگیزه تحصیلی را مورد بررسی قرار داده‌اند. با توجه به این نکته که در نظام آموزشی کشور ما بر موفقیت تحصیلی تاکید می‌گردد، به این مسئله نیز کم و بیش توجه شده است. به دلیل اهمیت بالای انگیزه و پیشرفت تحصیلی در دانشجویان، خصوصا دانشجویان علوم پزشکی و با توجه به بررسی نشدن این هدف در بین دانشجویان اتاق عمل، پژوهشگران برآن شدند تا که مطالعه‌ای با هدف«بررسی ارتباط انگیزه تحصیلی با انتظارات پیامد تحصیلی دانشجویان کارشناسی اتاق عمل استان خوزستان » انجام دهند.

روش ها

پژوهش حاضر از نوع توصیفی-مقطعی است. . برای انتخاب حجم نمونه با توجه به حجم کل افراد جامعه(۶۰۰ نفر)، با استفاده از جدول جرکسی و مورگان، ۲۳۴ نفر دانشجو به عنوان حجم نمونه مورد مطالعه بدست آمد که بدلیل عدم تکمیل کامل پرسشنامه‌ها ۹ دانشجو از مطالعه خارج شدند و نمونه پژوهش

[Downloaded from edcbmj.ir on 2026-09-15]

۲۲۵ نفر از دانشجویان اتاق عمل دانشگاه‌های شهرهای مختلف استان خوزستان بودند که با روش نمونه‌گیری طبقه‌ای انتخاب شدند. پس از کسب مجوز و هماهنگی لازم با مسئولین ذیربط، جهت جمع‌آوری داده‌ها به دانشگاه‌های علوم پزشکی تمام شهرهای استان خوزستان مراجعه گردید. شرایط ورود به مطالعه شامل دانشجوی رشته کارشناسی اتاق عمل و تمایل به شرکت در پژوهش بود. افرادی که دارای سابقه بیماری های مزمن، ناتوانی‌های جسمانی شدید و اختلالات روانی، مصرف داروهای روانی و پرکردن پرسشنامه‌ها به صورت ناقص بودند، از مطالعه خارج شدند.همچنین میزان مشارکت بالای ۹۰ درصد بود. سپس فرم اطلاعات جمعیت شناختی، پرسشنامه انگیزش تحصیلی(AMS: Academic motivation scale) و پرسشنامه انتظارات- پیامد دانشجو (SOES: Student outcome examination) به صورت خودگزارشی توسط دانشجویان اتاق عمل واجد شرایط ورود به مطالعه، تکمیل گردید. مقیاس انگیزش تحصیلی دانشجویان براساس نظریه خودتنظیمی طراحی شده و سه بعد اصلی انگیزش یعنی انگیزش درونی، انگیزش بیرونی و بی‌انگیزشی را مورد بررسی قرار می‌دهد. این آزمون دارای ۷ زیر مقیاس است که ۳ زیر مقیاس مربوط به بعد انگیزش درونی (دانستن، حرکت در جهت پیشرفت و تجربه محرک)، ۳ زیر مقیاس مربوط به بعد انگیزش بیرونی (همسان کردن، درون فکنی و تنظیم بیرونی) و یک زیر مقیاس مربوط به بعد بی‌انگیزشی است. مقیاس انگیزش تحصیلی دارای ۲۸ عبارت است و ۴ عبارت به هر زیر مقیاس اختصاص دارد. این آزمون یک ابزار خودگزارشی است و آزمودنی باید در یک مقیاس لیکرت ۷ درجه‌ای (از اصلا=۱ تا کاملا= ۷) مشخص سازد که هر یک از عبارت‌های ذکر شده تا چه حد دلیل رفتن وی به دانشگاه هستند. بر اساس تقسیم‌بندی انجام شده برای انگیزش تحصیلی، نمرات بین ۲۸ تا ۷۰ انگیزش تحصیلی ضعیف، نمرات بین ۷۰ تا ۱۱۲ میزان انگیزش تحصیلی در سطح متوسط و نمرات بالای ۱۱۲ میزان انگیزش تحصیلی بسیار خوب در نظر گرفته می‌شود. در نسخه ایرانی این پرسشنامه، میزان آلفای کرونباخ آن حدود ۹۰/. به دست آمده است[۱۴] که نشان دهنده پایایی مناسب و خوب این ابزار برای سنجش میزان خودکارآمدی تحصیلی دانشجویان می‌باشد.

جهت سنجش انتظارات-پیامد تحصیلی دانشجویان، از پرسشنامه انتظارات- پیامد دانشجو (SOES) استفاده شد. این پرسشنامه دارای ۱۳ سوال در سه بعد جهت دهی آینده، رضایت شغلی و انتظارات شخصی با یک مقیاس لیکرت ۴درجه‌ای(کاملا مخالفم تا کاملا موافقم) و هر ماده دارای ارزشی بین ۴-۱ است که انتظار پیامد دانشجو را می‌سنجد. در مقاله نادری و همکاران برای بررسی پایایی پرسشنامه از ضریب آلفای کرونباخ و برای تعیین روایی عاملی آن از تحلیل عاملی تاییدی استفاده شد. نتایج نشان داد که پرسشنامه از همسانی درونی قابل قبولی برخوردار است و ضریب آلفا کرونباخ در زیر مقیاس‌های آن بین ۶۵-۷۹ است. هم‌چنین نتایج تحلیل عاملی تاییدی موید این است که ساختار پرسشنامه برازش قابل قبولی با داده‌ها دارد[17].

جهت آنالیز داده‌ها از نرم افزار spss نسخه ۱۹ و آزمون‌های آماری توصیفی (فراوانی، میانگین، انحراف معیار) و تحلیلی (ضریب همبستگی پیرسون) استفاده شد. به‌علاوه، کلیه‌ی ملاحظات اخلاقی از جمله اخذ مجوز از کمیته اخلاق، محفوظ و محرمانه ماندن اطلاعات ثبت شده، تاکید بر انتشار نتایج به صورت کلی و رعایت امانت‌داری در استفاده از منابع در این مطالعه به دقت لحاظ گردید.

یافته ها

فراوانی و درصد دانشجویان اتاق عمل طی سال‌های مختلف در شهرهای مختلف خوزستان در جدول ۱ گزارش گردیده است.

جدول۱: فراوانی و درصد دانشجویان اتاق استان خوزستان عمل طی سال‌های مختلف

سال تحصیلی	شهرهای استان	تعداد	درصد	درصد کلی دانشجویان در هر سال
سال اول (ترم ۱و۲)	اهواز	۱۷	۲۶/۵	
	ابادان	۱۱	۱۷/۱	
	دزفول	۱۵	۲۳/۴	۲۸/۴
	بهبهان	۱۱	۱۷/۱	
	شوشتر	۱۰	۱۵/۶	
سال دوم(ترم ۳و۴)	اهواز	۲۰	۲۵/۳	
	ابادان	۱۴	۱۷/۷	
	دزفول	۱۳	۲۰/۳	۳۵/۱
	بهبهان	۱۰	۱۲/۶	
	شوشتر	۲۲	۲۷/۸	
سال سوم(ترم ۵و۶)	اهواز	۱۹	۲۹/۲	

[Downloaded from edcbmj.ir on 2026-09-15]

	ابادان	۱۴	۲۱/۵	
	دزفول	۱۴	۲۱/۵	۲۸/۸
	بهبهان	۱۸	۲۷/۶	
	شوشتر	–	–	
سال چهارم(ترم ۷و۸)	اهواز	۱۰	۵۸/۸	
	ابادان	۷	۴۱/۲	
	دزفول	–	–	۷/۵
	بهبهان	–	–	
	شوشتر	–	–	

در بررسی انگیزش تحصیلی دانشجویان اتاق عمل، نشان داده شد که اکثر دانشجویان با میانگین نمره ۲۵/۱۵±۱۳۵/۶۲ دارای انگیزه بسیار خوب بودند و فراوانی و درصد دانشجویان با انگیزه‌های متفاوت در جدول۲ گزارش شده است.

جدول۲: فراوانی و درصد دانشجویان با انگیزه‌های متفاوت

انگیزش	فراوانی	درصد
ضعیف	۲	۰/۹
متوسط	۳۵	۱۵/۶
بسیار خوب	۱۸۸	۸۳/۶
کل	۲۲۵	۱۰۰

میانگین و انحراف معیار انگیزش تحصیلی به تفکیک شهر در جدول شماره ۳ گزارش شده است.

جدول۳: میانگین و انحراف معیار انگیزش تحصیلی به تفکیک شهر

شهرهای استان خوزستان	میانگین کل انگیزه	انحراف معیار کل انگیزه
اهواز	۱۳۵/۶۲۶۷	۲۵/۱۵۲۹۸
آبادان	۱۴۱/۱۹۵۷	۲۶/۳۴۸۶۲
دزفول	۱۴۹/۱۶۶۷	۲۲/۱۹۷۴۷
بهبهان	۱۳۹/۳۸۴۶	۲۱/۵۲۴۳۰
شوشتر	۱۲۴/۴۶۸۸	۲۳/۵۶۳۲۱

در نهایت؛ با استفاده از آزمون کای اسکوئر بین انتظار پیامد و تمام زیر مقیاس‌های انگیزش تحصیلی(جهت دهی آینده، رضایت شغلی، انتظارات شخصی، انگیزش درونی، انگیزش بیرونی) دانشجویان اتاق عمل خوزستان در تمام سال‌های تحصیلی، ارتباط معناداری یافت شده است($p< 0/05$ و $r=. /46$). و بین انتظارات-پیامد تحصیلی و بعد بی انگیزشی ارتباط معناداری یافت نشد($p> 0/05$)

جدول ۴.رابطه بین انگیزش تحصیلی و انتظار پیامد

		انگیزش	انتظار پیامد
انگیزش	همبستگی پیرسون Sig. [2-tailed] N	۱ 225	**۰/۴۶۰ .000 ۲۲۵
انتظار پیامد	همبستگی پیرسون Sig. [2-tailed] N	**۰/۴۶۰ .000 225	۱ ۲۲۵

[Downloaded from edcbmj.ir on 2026-09-15]

جدول ۵.رابطه بین انگیزش تحصیلی و انتظار پیامد به تفکیک سال تحصیلی دانشجویان

سال تحصیلی			انگیزش	انتظار پیامد
سال اول	انگیزش	همبستگی پیرسون Sig. [2-tailed] N	۱ ۶۴	**۰/۴۰۳ ۰/۰۰۱ ۶۴
	انتظار پیامد	همبستگی پیرسون Sig. [2-tailed] N	**۰/۴۰۳ ۰/۰۰۱ ۶۴	۱ ۶۴
سال دوم	انگیزش	همبستگی پیرسون Sig. [2-tailed] N	۱ ۷۹	**۰/۴۵۸ ۰/۰۰۰ ۷۹
	انتظار پیامد	همبستگی پیرسون Sig. [2-tailed] N	**۰/۴۵۸ ۰/۰۰۰ ۷۹	۱ ۷۹
سال سوم	انگیزش	همبستگی پیرسون Sig. [2-tailed] N	۱ ۶۵	**۰/۴۶۹ ۰/۰۰۰ ۶۵
	انتظار پیامد	همبستگی پیرسون Sig. [2-tailed] N	**۰/۴۶۹ ۰/۰۰۰ ۶۵	۱ ۶۵
سال چهارم	انگیزش	همبستگی پیرسون Sig. [2-tailed] N	۱ ۱۷	**۰/۴۶۴ ۰/۰۰۵ ۱۷
	انتظار پیامد	همبستگی پیرسون Sig. [2-tailed] N	**۰/۴۶۴ ۰/۰۰۵ ۱۷	۱ ۱۷

جدول6: میانگین و انحراف از معیار مقادیر انتظار پیامد در هر سطح از نگرش تحصیلی

سطح نگرش تحصیلی	فراوانی دانشجویان	میانگین	انحراف از معیار
ضعیف	۲	۲۹/۵۰	۱۲/۰۲
متوسط	۳۵	۳۱/۹۱	۴/۸۱
بسیار خوب	۱۸۸	۳۸/۴۹	۵/۲۱
کل	۲۲۵	۳۷/۳۹	۵/۷۵

بحث

باتوجه به نقش مهم انگیزه در پیشرفت تحصیلی دانشجویان، مطالعه حاضر با هدف روشن سازی ارتباط بین انگیزه تحصیلی با انتظارات–پیامد تحصیلی دانشجویان اتاق عمل انجام شد. نمره کل انگیزه پیشرفت در بین دانشجویان اتاق عمل استان خوزستان ۱۳۵/۶۲±۲۵/۱۵ بود که نشان دهنده انگیزه بسیار خوب در اکثر آن‌هاست. میلانی و همکاران (۱۳۸۶)طی مطالعه خود ثابت کردند که نیمی از دانشجویان دارای انگیزه خوب هستند[۱۸]. یوسفی و همکاران در سال ۱۳۹۶ طی مطالعه خود با هدف «بررسی ارتباط انگیزه تحصیلی با پیشرفت تحصیلی دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان» نشان دادند که نمره کل انگیزش در بین دانشجویان نشان دهنده انگیزه نسبتاً خوب در بین آن‌ها بود[۱۹]. روحی و همکاران طی مطالعه خود (۱۳۹۱) نشان دادند که ۵۳/۳ ٪ از دانشجویان از نظر انگیزه تحصیلی نمره بالاتر از میانگین را

[Downloaded from edcbmj.ir on 2026-09-15]

داشتند[۲۰] که مطالعه بحرانی و همکاران (۱۳۸۴) نیز این یافته را تایید می‌کند[۲۱]. انگیزه بالای دانشجویان اتاق عمل خوزستان به دلیل خودکارآمدی بالا، نبود و یا کم بودن سیستم‌های رزیدنتی در شهرهای این استان است. که در نتیجه به دلیل خودکارآمدی بالا و افزایش کارهای سپرده به دانشجویان، انگیزه آنان جهت تلاش، یادگیری و پیشرفت افزایش می‌یابد.نتایج حاصل از این پژوهش نشان داد که بین تمام زیر مقیاس های انگیزه پیشرفت تحصیلی و انتظار–پیامد دانشجویان رابطه معنی‌داری وجود دارد($p< 0/05$). این یافته با تحقیقات لطیفیان، البرزی، رییس سعید، والبرگ، آندرمن و ماهر و آمس، هم‌خوانی دارد[۱۰، ۱۲–۱۵]. البته نتایج پژوهش حاضر با یافته‌های مخلوق و همکاران[۲۲]، طالب‌پور، نوری و همکاران[۲۳]، ادهمی، جواری و همکاران[۲۴] مغایرت دارد. زیرا آن‌ها بین پیشرفت تحصیلی و انگیزش پیشرفت ارتباط معنی‌داری پیدا نکردند. شاید علت این عدم هماهنگی؛ گروه نمونه، ابزار و سایر عوامل کنترل نشده دیگر باشد.همچنین جهت افزایش هرچه بیش‌تر انگیزه تحصیلی دانشجویان، باید برنامه‌هایی متناسب با علایق دانشجویان در این رشته را مهیا نمود و در جهت رفع کمبود امکانات موردنیاز دانشجویان تلاش نمود.باتوجه به اینکه این پژوهش فقط بر روی گروه انتخابی دانشجویان اتاق عمل استان خوزستان انجام شد، بنابراین قابل تعمیم به دانشجویان رشته‌های مختلف در استان–های مختلف نیست و بهتر است این پژوهش بر روی دانشجویان سایر گروه‌ها و در سایر شهرها صورت پذیرد. در مجموع مسئولین و اساتید باید توجه داشته باشند که شرایط لازم مانند امکانات مناسب در سطح دانشگاه برای کلیه دانشجویان را به منظور ارتقا سطح انگیزش و خودکارامدی و به دنبال آن پیشرفت تحصیلی دانشجویان فراهم کنند. از نقاط قوت این مطالعه می توان به مشارکت تمامی گروه های تکنولوژی اتاق عمل در استان خوزستان اشاره کرد. زمان تکمیل پرسشنامه ها نیز می تواند به عنوان یکی از محدودیت های این پژوهش در نظر گرفته شود. احتمال داده می شود که پاسخ به پرسشنامه ها در زمان برگزاری آزمون های پایان ترم بر روی پاسخ دانشجویان تاثیر داشته باشد. لازم به ذکر است که یافته–های این پژوهش را نمی توان به دانشجویان اتاق عمل سایر شهرها تعمیم داد. جهت تعمیم یافته ها، انجام پژوهش هایی درخصوص خودکارآمدی تحصیلی و انگیزه پیشرفت و عوامل مؤثر بر آن به صورت مقایسه ای در میان دانشجویان اتاق عمل در سایر استان ها پیشنهاد می گردد.

نتیجه‌گیری

با توجه به این مطلب که انگیزه باعث تحرک، پویایی و برنامه–ریزی صحیح در حین تحصیل دانشجویان بخصوص دانشجویان رشته پیراپزشکی می‌شود و از این طریق می‌تواند بر روی موفقیت تحصیلی فرد تاثیر بگذارد و باتوجه به اینکه رابطه‌ی بین انگیزه تحصیلی با انتظار–پیامد تحصیلی در بین دانشجویان اتاق عمل استان خوزستان معنی‌دار شده است، بدیهی است که نظام–های آموزشی باید بر تلاش خود در جهت ارتقاء انگیزه دانشجویان، آموزش و مولفه‌های مربوطه یعنی فراگیر، فرادهنده، محیط و امکانات آموزشی بیافزایند تا منجر به پیشرفت و موفقیت روزافزون دانشجویان این رشته گردد.

ملاحظات اخلاقی

مقاله حاضر حاصل طرح تحقیقاتی می باشد که در کمیته اخلاق معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی آبادان با کد اخلاق IR.ABADANUMS.REC.1395-153 ثبت گردیده است.

تضاد منافع

بدینوسیله نویسندگان تصریح می نمایند که هیچگونه تضاد منافعی در خصوص پژوهش حاضر وجود ندارد.

تشکر و قدردانی

بدین وسیله از معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی آبادان، معاونت تحقیقات و فناوری سایر دانشگاه های علوم پزشکی استان خوزستان و سایر همکارانی که ما را در این طرح یاری نمودند، کمال تشکر را داریم.

منابع

[1] Hosseini SM, Vakili V, Mosa Farkhani E. Comparing pharmacy students' perceptions and expectations of quality of educational services at Mashhad University of medical sciences based on SERVQUAL model. Iranian Journal of Medical Education. 2017; 17:504-15.(persian)

[2] Navidi A. Survey main common and private variables prior academic work, self-esteem academic and intelligence at prospect student development academic. Q Educ. 2004; 76: 97-129.

[3] Saif AA. Cultured psychology: psychology of learning and teaching. 17th Ed. Tehran: Cognizant; 2008. P. 712. (persian)

[4] Shahraray M. Angizesh dar taalim va tarbieyat. Pintrich P, Shonk D (Author). Tehran: Elm. 2007. (persian)

[5] naseri F, kareshki H. The Mediating Role of Demotivation in the Correlation of Motivational Beliefs, Academic Achievement and Academic Burnout.

[Downloaded from edcbmj.ir on 2026-09-15]

Iranian Journal of Medical Education. 2017; 17(17):163-174. (persian)
[6] Amrai K, Motlagh SE, Zalani HA, Parhon H. The relationship between academic motivation and academic achievement students. Procedia-Social and Behavioral Sciences. 2011; 15:399-402.
[7] Firouznia S, Yousefi A, Ghassemi G. The relationship between academic motivation and academic achievement in medical students of Isfahan University of Medical Sciences. Iranian Journal of Medical Education. 2009;9(1):79-84. (persian)
[8] Biabangard S. Correlation among self-concept, motive and student advance academic. Psychol Cogn Sci. 2006;5:130-43.
[9] Azlina Mohd Kosnin. Self-regulated learning and academic achievement in Malaysian undergraduates. International Education Journal. 2007;8[1]:221-228.
[10] Tamannaifar MR, Gandomi Z. Correlation between achievement motivation and academic achievement in university students. Education Strategies in Medical Sciences. 2011;4(1):15-9. (persian)
[11] Hosseini Tabatabaei F. The causes of academic achievement of girls compared with boys in the provinces of Khorasan. Knowledge and research in education. 2008;21(15):119-147.
[12] Sheykhjan M. Self-Esteem and Academic Achievement of High School Students. Online Submission. 2014;2(2):38-41.
[13] Alabors Sh. Survey correlation motive beliefs, ventilation guideline and some of ingredient with republican academic achievement of human science collegian at lesson statistic. Shiraz University Medical Science Journal. 2003;19[1]:121-8. (persian)
[14] Latifian M. Situations decrease, motive, guidelines selforder and academic achievement. Shiraz University Medical Science Journal. 2004;20[1]:140-6. (persian)
[15] Brigman G, Campbell C. Helping students improve academic achievement and school success behavior. Professional School Counseling. 2003:91-8.
[16] Strauss K, Griffin MA, Parker SK. Future work selves: How salient hoped-for identities motivate proactive career behaviors. Journal of applied psychology. 2012 Ma;97(3):580.
[17] Shafiee naderi M, Kadyour P, Abarzadeh M, Sarami GH. Investigating the Factor Structure, validity and Reliability of the Student Expectations-Outcome Scale. validity and Reliability Evaluation of the Ministry of Science, Research and Technology 2012; 10[3]: 13-21.
[18] Roshanmilani SH, Aghaiimonavar E, KHeradmand F, Sabori E, Mikaiili P, Masoodi S, Motezakeri M. Study of academic motivation and its relation with individual status and academic achievement of medical students Basic Sciences of Urmia University of Medical Sciences. Faculty of Nursing and Midwifery, Urmia 2011; 9[5]: 357-366. (persian)
[19] Yosefi A, GHasemi GH, Firoznia S. The Relationship between Academic Motivation and Academic Achievement of Medical Students of University Isfahan University of Medical Sciences. Iranian Journal of Medical Education 2009; 9[1]: 79-85. (persian)
[20] Roohi GH, Asayesh H. Students' Academic Motivation in Golestan University of Medical Sciences. Iranian Journal of Medical Education, 2012; 12(2): 152-159. (persian)
[21] Bahrani M. [A Study of Secondary Students' Academic Motivation and The Predictive Factors]. Journal of Social Sciences & Humanities of Shiraz University, 2005; 22(4): 104-115.
[22] Makhlough A, Siamian H, Asrami FN, Khademloo M, Esmaeili H. The relationship between academic motivation and academic performance among students at Mazandaran University of Medical Sciences in 2014. International Journal of Humanities and Cultural Studies (IJHCS) ISSN 2356-5926. 2016 Jul 5;1(1):1419-26.
[23] Talebpoor A, Nori A, Molavi H. The effect cognitive instruction on stay seat, achievement motive and student academic achievement Shahed. Psychology Journal. 2003;6[1]:21-9.
[24] Adhami A, Javari Y, Haggadist A. Relation, instruction possibility and human force sections science with collegian achievement academic Kerman. Ghazi University Medical Science Journal. 2003; 22:53-9. (persian)

[Downloaded from edcbmj.ir on 2026-09-15]